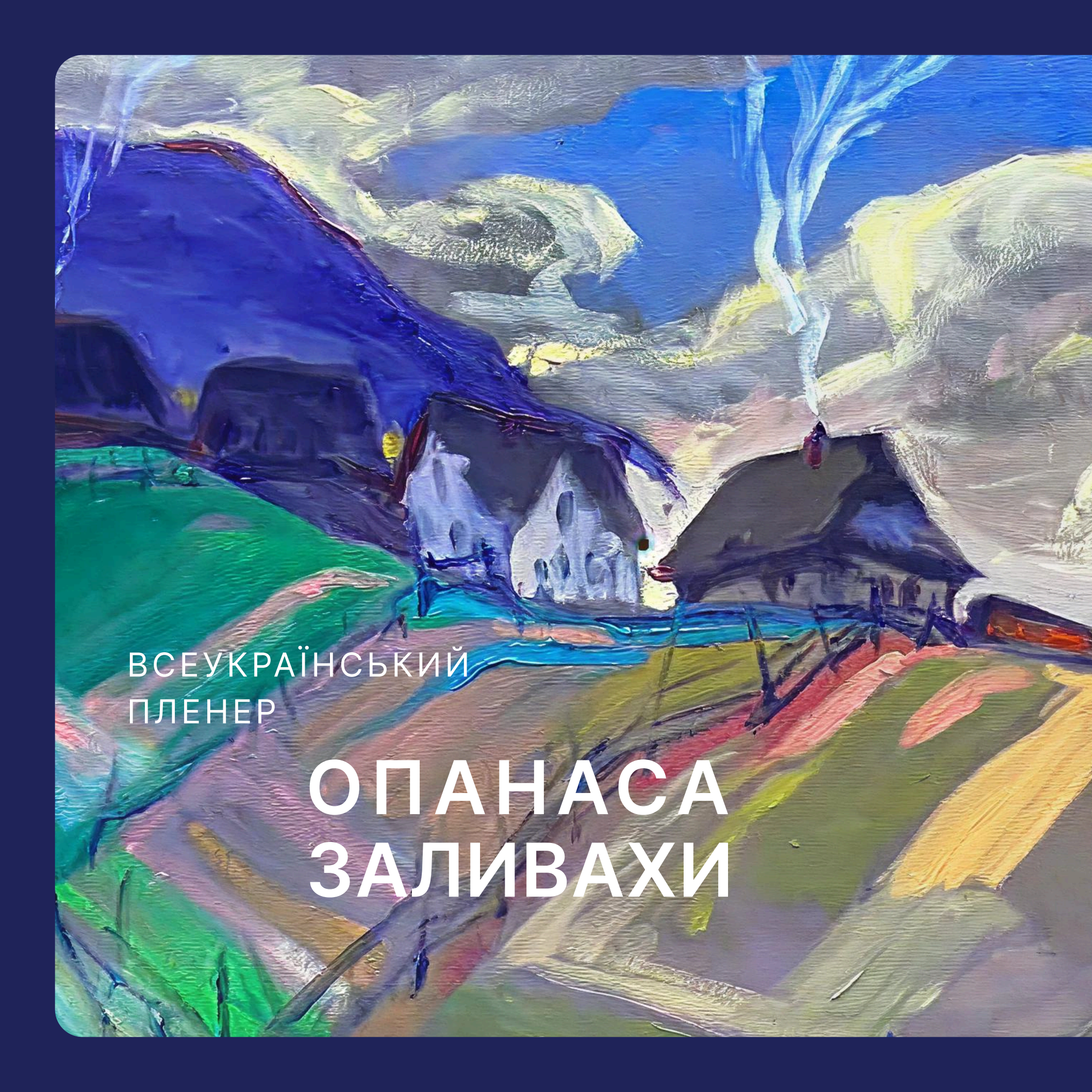

An impressionistic oil painting of a village scene. In the center, a white church with a dark roof and a small bell tower stands on a green hill. To its right, a dark, gabled house with a red roof is visible. The background features rolling hills in shades of blue, purple, and yellow, with a large, pale, tree-like shape in the sky. The foreground shows a field with patches of green, yellow, and red, and a fence. The overall style is expressive and colorful, with visible brushstrokes.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ
ПЛЕНЕР

ОПАНАСА
ЗАЛИВАХИ

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ
ПЛЕНЕР

ОПАНАСА ЗАЛИВАХИ

27 КВІТНЯ — 10 ТРАВНЯ 2026

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК 2026

ОПАНАС ЗАЛИВАХА – шістдесятник, член Клубу творчої молоді (КТМ), лауреат премії імені Василя Стуса (1989) , Національної премії України імені Тараса Шевченка (1995), правозахисник, почесний громадянин міста Івано-Франківська.

«ПУДРА» і Дух Святий

Колись було, я ще вчився, бачив Африку на глобусі, як майже суцільну чорну пляму. Нині глянув на глобус – карта Африки схожа на мозаїку. Тепер – час націоналізму. Не тільки африканці усвідомлюють себе, а й негри, чукчі, росіяни... Останні навіть починають розпадатися – на «істинно русскіх» і на тих, які прийняли російську культуру. Сучасна українська нація – ще тільки складається. У нас купка українців, які дивляться на світ по-українськи. Проте у нас не згинули історичні національні коди, вони збереглися в національних символах – мові, пісні, народному мистецтві, прикрасах... Це – заковані національні берегині-обереги. І те нас берегло впродовж кількох тисячоліть...

Відкрилася наша виставка. Сказати: «Це – хутір», – розміто. Принципу хутора там майже немає. Є окремі українські речі. А є, даруйте, просто «пудра». Мені недавно трапилася книжка Ясперса «Ніцше і християнство».

Автор торкається християнства, говорить про Ісуса Христа. Ісус Христос був носієм абсолютної ідеї. Бо жидівство було захоплене Римом. Коли Рим захопив Ізраїль, єврейські мудреці зробили все, щоб захопити Рим. І це сталося. І ось постали всі ці модерні мистецтва. Оці всі «ізми» – поп, оп, бізнес-арт... У нас в Івано-Франківську є мистці, які на фасаді своїх картин підписуються латинкою. Пояснюють це тим, що, мовляв, виставляються на міжнародних виставках. Це є бізнесове мистецтво. Тобто його не можна назвати мистецтвом. Зверніть увагу на Євгена Маланюка. Після Тараса Шевченка це, мабуть, у нас єдиний такий поет, який відданий абсолютно національній темі. У Маланюка є такий цікавий вислів: мовляв, у мистецтві невидимим голубком літає Дух Святий, і натовп хоче у цього голуба обскувати крила. Але того не буде ніколи. Не вдасться. Мистецтво – це вияв високої духовної сутності, й у мистецькій речі незримо існує Дух Святий.

Та мистецька річ, дійсно, запліднена духом. І треба навчитися відрізняти його від «пудри». Ще в студентські літа я розглядав колекцію творів Пікассо у Ленінграді. А нещодавно читав книжку учня Зигмунда Фрейда Юнга, німця за походженням, психіатра. Він пише, що оглядав виставку творів Пікассо, якій була зроблена майстерна реклама. «Я дивився, – каже Юнг, – на полотна Пікассо як лікар, психолог, психіатр. І побачив, що Пікассо – шизофренік, у нього деструктивна психіка». Нам же видають оте «пудрення мозку» за справжнє мистецтво. Порівняйте двох мистців – Пікассо й Далі. Обидва вони з Іспанії. Згадайте «Ісуса Христа» Далі, виконаного на замовлення. Далі – іспанець, Пікассо – «говорящий на іспанском». Нам же кажуть: «Ви – хуторяни, що ви там розумієте».

Міст українських у нас майже немає. В Києві – хто панував? – іноземці! Українці приїжджали, а їм: «Там, на околиці, можете будуватись». Ми як нація трохи збереглися на хуторах. Але чужинці великою мірою їх понижили. І от тепер ми відроджуємо свій національний дух.

На цьому «Хуторі» втрачена оця концепція національного. Тут багато речей випадкових. Очевидно, потрібен був уважний відбір. Для того, щоб виставка мала лице, була справжнім «Хутором», треба відродити українську душу, українську гордість, відбудувати храм духу свого. Нас так довго били по голові, що ми втратили пам'ять, самих себе, забули, що українці у своїй естетиці заковані від Трипілля. У нас не було малярських так званих «перспектив». Ми бачили світ як писанку: площинно, декоративно, символічно. У нас не було того натуралізму, який жирував за тоталітарної системи і який ще й досі є в Україні, – той натуралізм, який називають шароварщиною. Москва найелементарніше – дозволяла: «Вы танцуйте, танцуйте, развивайтесь...» А сутність нашу виявляти не дозволяла. Було багато бутафорій. Тобто ми ще маємо постати, маємо відбутися як особистості, як українці. Не просто: «Я зараз щось таке намалюю, і буде, як у Європі. Я також можу, як француз». Треба бути французом. Або – українцем.

«ПУДРА» і Дух Святий / Артанія. –
–2010. – Кн. 18, № 1. – С. 23 – 24.

14 талановитих художників. 14 днів натхненної праці у серці Карпат. І дві великі спільні мети, що об'єднали митців — вшанування пам'яті видатного українського художника-дисидента Опанаса Заливахи та підтримка Збройних Сил України через силу мистецтва.

Всеукраїнський пленер Опанаса Заливахи став унікальною платформою, яка зібрала разом визнаних майстрів пензля з різних куточків нашої країни: Одеси, Криму, Харкова, Києва та західних областей України. Ця творча спільнота стала яскравим свідченням того, як мистецтво об'єднує країну та тримає наш культурний фронт у часи найважчих випробувань.

Програма заходу була надзвичайно насиченою та глибокою. Вона гармонійно поєднала індивідуальну творчу роботу в горах із вечірніми студіями та інтелектуальними круглими столами «Вертикалі Опанаса Заливахи». Під час цих дискусій учасники пленеру зосередилися на осмисленні масштабного творчого пошуку та незламного духу відомого митця-шістдесятника.

Художники шукали глибинний зв'язок між непокірною стихією гір та незламним українським духом, який у своїй творчості колись виражав Опанас Заливаха.

Вони прагнули знайти нові художні форми та сенси, де кожен мазок пензля ставав не просто фіксацією пейзажу, а маніфестом культурного опору та національної ідентичності.

Важливою та невіддільною частиною пленеру стало глибоке занурення в місцеву етнографію. Митці відвідали музей просто неба «Гуцул Ленд», а також здійснили захопливі екскурсії до краєзнавчих та історичних музеїв Делятина і Яремче. Саме там, серед артефактів минулого, автори надихалися унікальною спадщиною Івана Турчиняка, Осипа Васьківа та живою магією карпатського мольфарства, що додало їхнім роботам особливого автентичного колориту.

Заключним та найвідповідальнішим етапом пленеру став експертний відбір створених робіт. Найкращі з них увійшли до благодійної виставки-продажу, головна мета якої — збір коштів на потреби ЗСУ.

Експозиція, яка налічує 30 унікальних полотен, наразі розгорнута в готелі «Тавель» (ТК «Буковель»). Виставка буде відкритою для мешканців та гостей курорту протягом трьох місяців (червень–серпень), даруючи кожному відвідувачу можливість долучитися до великої благодійної справи та придбати частинку карпатської магії заради нашої Перемоги.

О. Мечева - менеджер з питань культури Офісу сталого розвитку, редактор у ТК «Буковель»

Мистецтво завжди народжується з діалогу — із часом, простором, землею та пам'яттю. Цей каталог є документом і свідченням особливого діалогу. Він об'єднав сучасних українських митців навколо постаті, яка стала одним із наріжних каменів нашої культурної ідентичності — видатного художника, дисидента, шістдесятника, лауреата Шевченківської премії Опанаса Заливахи. Опанас Заливаха не просто створював картини — він виборов право бути українським художником у часи, коли за це карали роками таборів. Його творчість — це маніфест внутрішньої свободи, глибокого національного коріння та незламності духу. Він умів бачити сакральне в буденному, а його колір та лінія завжди дихали правдою. Проведення пленару, присвяченого його пам'яті, — це не просто данина шани минулому. Це жива дія, продовження тієї справи, якій Заливаха присвятив життя. Художники, які з'їхалися з різних куточків України, вийшли на відкритий простір, щоб упіймати те саме світло, яке колись надихало Майстра.

Працювати в атмосфері пленеру — це завжди виклик, адже природа не чекає, а миттєвість змінюється щомиті.

Але саме тут, на межі між внутрішнім баченням художника та живою стихією оточуючого світу, народжується справжня творча синергія. У представлених на сторінках цього каталогу роботах ви не знайдете сліпого копіювання стилю Заливахи. Натомість ви побачите спадкоємність його ідей: безкомпромісний пошук форми та кольорових гармоній; глибоке філософське осмислення українського буття; сміливість самовираження, яка долає будь-які рамки та канони. Кожне полотно, кожна графічна лінія чи скульптурний етюд тут — це рефлексія на тему свободи, за яку боровся Опанас Заливаха, і за яку сьогодні знову бореться вся Україна. Митці зафіксували не лише краєвиди, а й тривоги, надії та непереможно вітальний дух нашого народу. Цей каталог — путівник простором пам'яті та актуального мистецтва. Ми щиро дякуємо організаторам, меценатам та кожному учаснику пленеру, чий талант і праця зробили цей проєкт можливим. Нехай світло Опанаса Заливахи продовжує палати у серцях нових поколінь українських творців, надихаючи на нові пошуки, відкриття та перемоги.

Володимир Сандюк – куратор пленеру, заслужений художник України

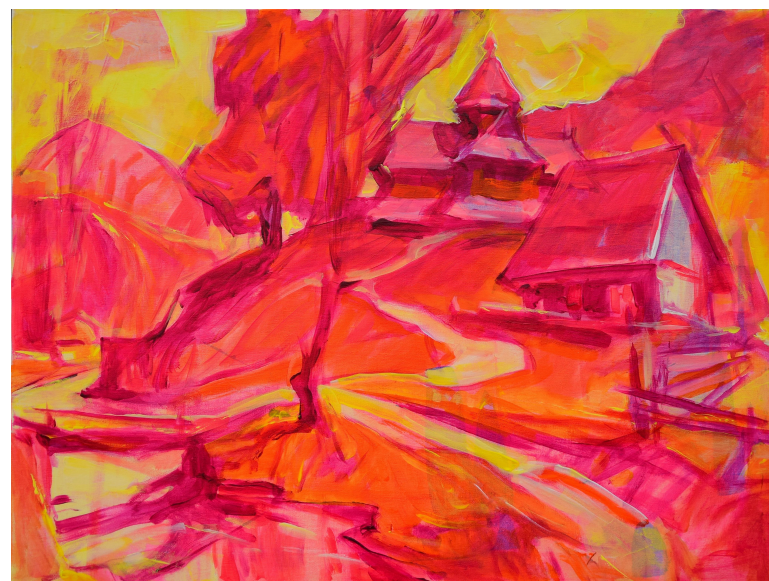

Володимир Сандюк (1970 р. н.), м. Івано-Франківськ

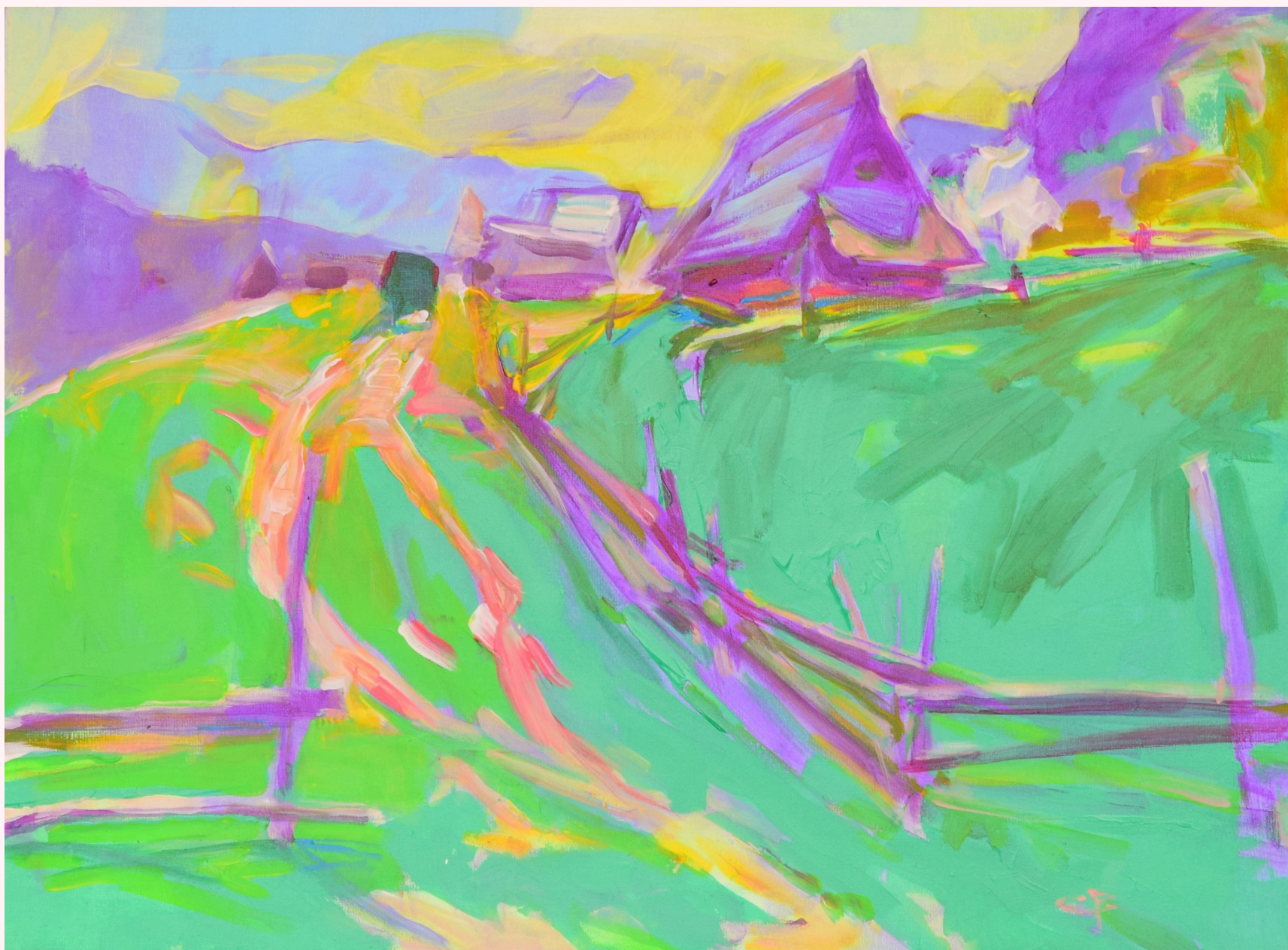
У 1989 році закінчив Косівський технікум народних художніх промислів ім. В. Касіяна, а в 1996 р. – Львівську академію мистецтв.

З 1996-го викладає на кафедрі образотворчого мистецтва ім. М. Фіголя Інституту мистецтв ПНУ ім. В. Стефаника (тепер Карпатський університет ім. В. Стефаника). Працює в галузі живопису, декоративно-прикладного мистецтва, книжкової графіки.

З 1992 р. – учасник обласних, всеукраїнських та міжнародних художніх виставок і пленерів. Автор 30 персональних виставок. Член НСХУ з 1999 р., з 2013-го – заслужений художник України. Відзначений III премією НСХУ 2004 року, дипломом у номінації «Повернення до глибин» II Міжнародного проєкту «Золота муза-2009» та ін.

Храм у Яблуниці, 60x80, полотно, олія.

Весняна Яблуниця, 60х80, полотно, олія.

Олександр Сердюк (1982 р. н.), м. Харків

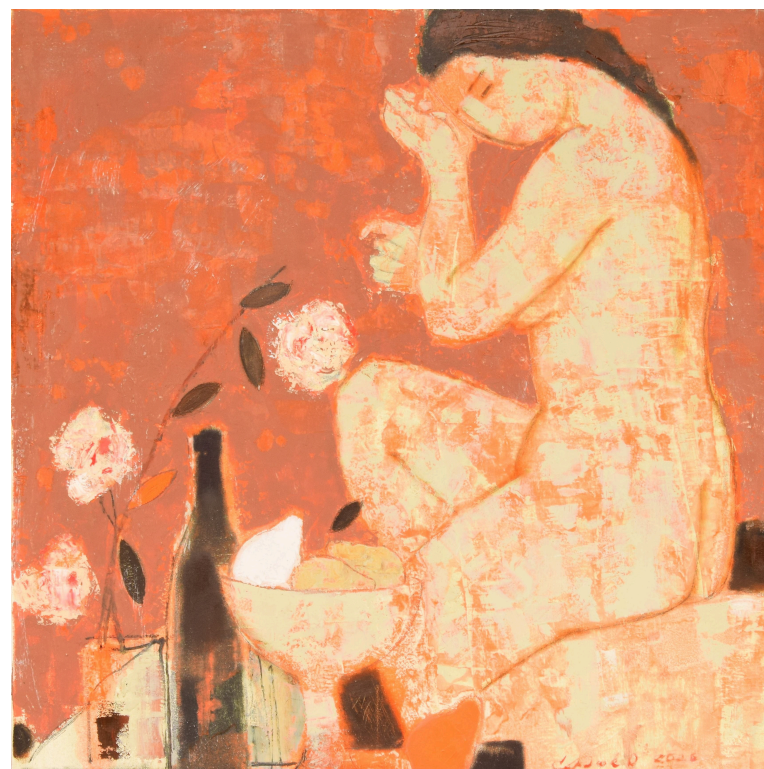
Сучасний український живописець, графік та педагог, представник Харківської художньої школи.

У 2008 році закінчив Харківську державну академію дизайну і мистецтв (ХДАДМ) за спеціальністю «Монументальний живопис», де навчався у майстерні Віктора Гонтарова.

Член Національної спілки художників України (з 2010 року), заслужений діяч мистецтв України (з 2018 року) . Доцент кафедри рисунку в ХДАДМ.

У 2010 році отримав срібну медаль Академії мистецтв України за твір «Дума про кобзарів».

Роботи експонувалися на численних виставках в Україні, Німеччині, Великій Британії, Канаді, США, Китаї та Тайвані.

Ранок, 80х80, полотно, олія.

Пам'яті Опанаса Заливахи, 80х80, полотно, олія.

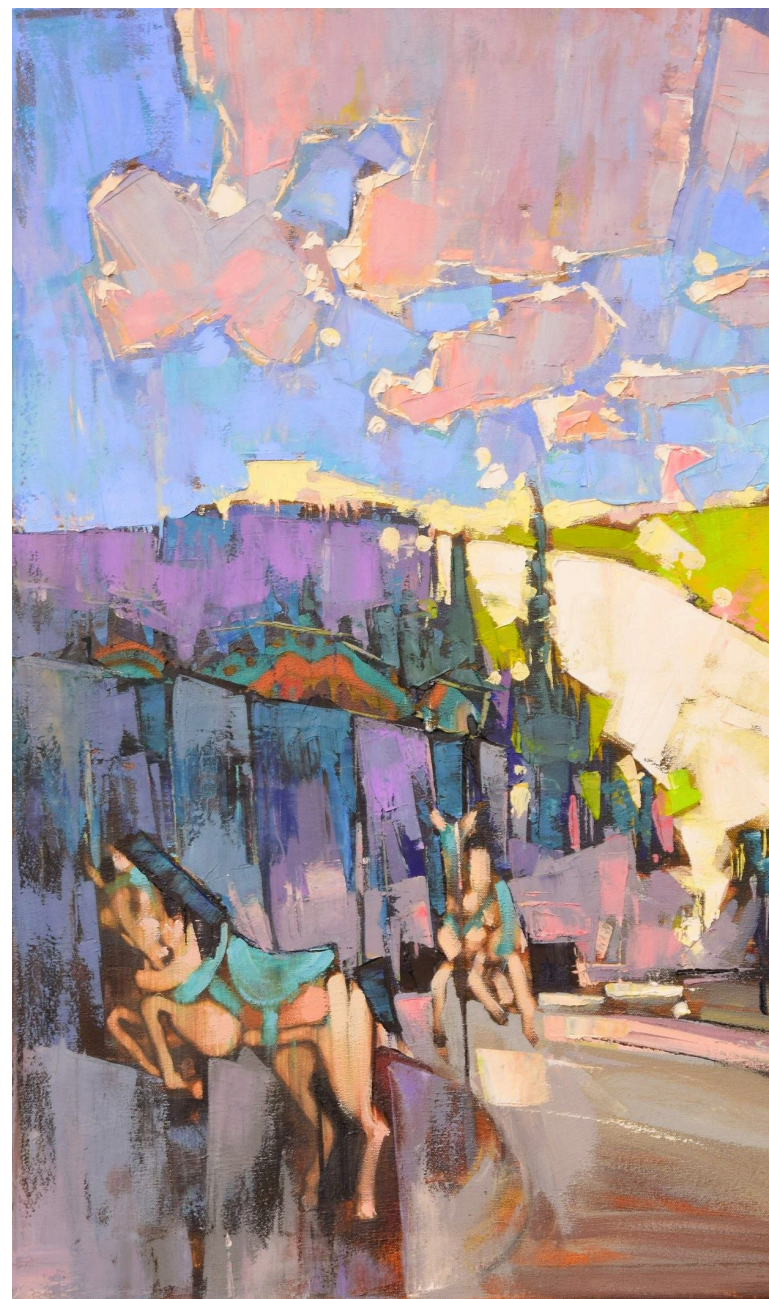
Анастасія Крайнівська (1972 р.н.), м. Київ

Сучасна українська художниця, член Національної спілки художників України, чий творчий стиль характеризується яскравою експресією та майстерним використанням різних технік .

Впізнавана авторська манера, що поєднує елементи імпресіонізму, експресіонізму та реалізму, майстерне використання кольорів , глибини та емоційності.

Народилася у 1972 році в Кемерово, проте з 1990 року живе та працює в Україні. Отримала ґрунтовну художню освіту: Кемеровське художнє училище (1988–1990) — станковий живопис; Ужгородський коледж декоративно-прикладного мистецтва ім. А. Ерделі (1990–1993); Львівська національна академія мистецтв (1993–1999) — кафедра художнього текстилю.

Її роботи зберігаються у приватних колекціях та галереях України, Європи та США.

Травнева карусель, 80x60, полотно, олія.

Мольфарська романтика, 60х80, полотно, олія.

Іван Гуцул (1959 р.н.), м. Кам'янець -Подільський

Сучасний художник, педагог та науковець, чия діяльність тісно пов'язана з Поділлям.

Працює у жанрах станкового та монументального живопису, зокрема створює пейзажі, натюрморти та сакральні розписи.

Випускник Одеського художнього училища ім. М. Грекова. Є кандидатом мистецтвознавства та доцентом у Кам'янець-Подільському національному університеті ім. Івана Огієнка.

У 2020 році став фіналістом престижного міжнародного конкурсу-пленеру «Кращий художник», посівши почесне 2-ге місце.

Досліджує історію архітектури та мистецтва, зокрема публікує статті про сакральну архітектуру України.

Карпатські далі, 60х80, полотно, олія.

Романтична оселя, 70х80, полотно, олія.

Василь Дуб (1957 р. н.), м. Ужгород

Сучасний український живописець, майстер закарпатської школи живопису. Член НСХУ (2013 р.)

Фахову освіту здобув в Ужгородському коледжі мистецтв імені А. Ерделі та Львівській національній академії мистецтв. Працює у жанрах пейзажу, натюрморту та тематичної композиції.

Член Національної спілки художників України. Активний учасник всеукраїнських та міжнародних пленерів і виставок. Роботи знаходяться у приватних колекціях України, Європи та США.

Весняний настрій, 60x80, полотно, олія.

Струківська церква, 60х80, полотно, олія.

Альбіна Денисова (1969 р. н.), м. Кривий Ріг

Здобула художню освіту в Криворізькому державному педагогічному університеті (на художньо-графічному факультеті). Член НСХУ.

Працює у техніках друкованої графіки, монопринту та акрилового живопису. Її творчість охоплює як камерні графічні серії.

У роботах часто простежуються природні мотиви (наприклад, картина «Дурман»), філософські роздуми («Обличчя 2») та рефлексія на події в Україні.

Постійна учасниця Всеукраїнських виставок та пленерів.

Роботи мисткині експонувалися на міжнародних виставках у таких країнах, як Польща, Німеччина, США, де вона презентувала сучасну українську графіку.

Політ крізь трави, 49х29, монопринт, лінер, акрил.

Гніздечко, 49x29, монопринт (гель принт).

Церква святого Михаїла в «ГуцулЛенді», 60х80, полотно,
монохром.

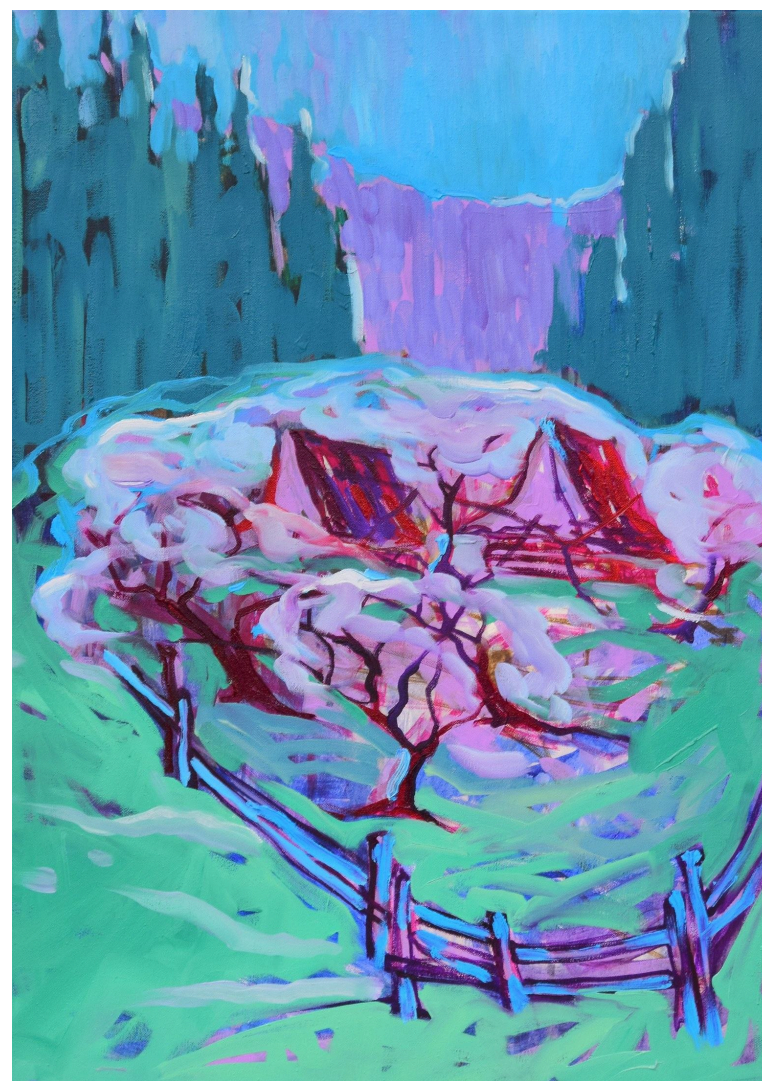

Любомир Худяк (1987 р. н.), м. Івано-Франківськ.

Закінчив Інститут мистецтв Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника за спеціальністю «Образотворче мистецтво» (2010 р.).
Вчителі — В. Сандюк, Я. Соколан.

Професійна діяльність: успішно реалізує себе як педагог та як майстер сакрального мистецтва. Окрім пензля, автор професійно володіє мовою фотографії.

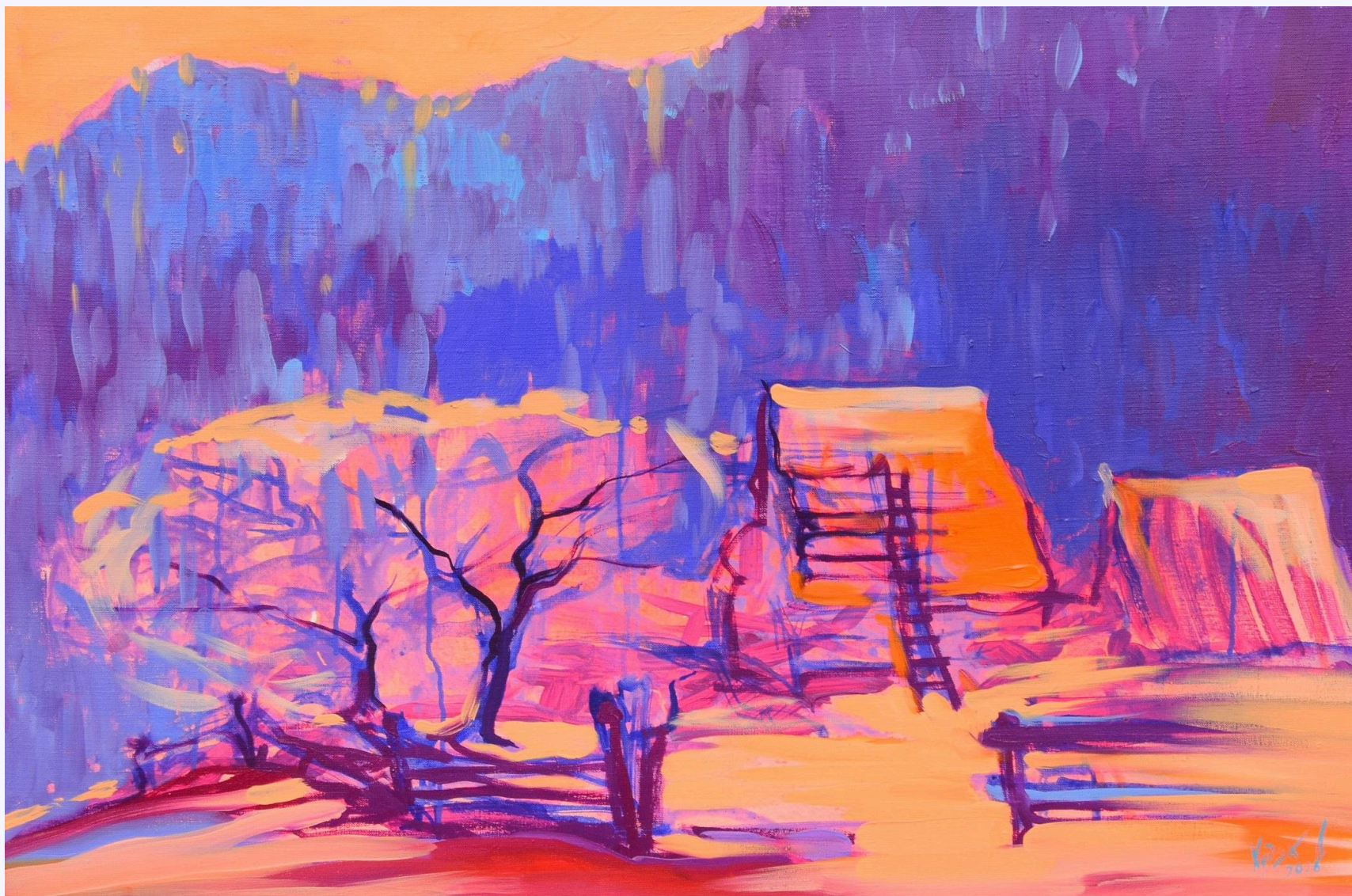
Творча біографія художника налічує дві персональні виставки (2011, 2012 рр.) та активну участь в обласних і всеукраїнських експозиціях. Визнання майстерності мистця давно вийшло за межі України: його твори зберігаються не лише у вітчизняних музеях, а й у приватних колекціях Італії, Аргентини та США.

Аркан садів, 80х60, полотно, олія.

Карпати. Епос, 60х90, полотно, олія.

Коли сходить сонце, 60х90, полотно, олія.

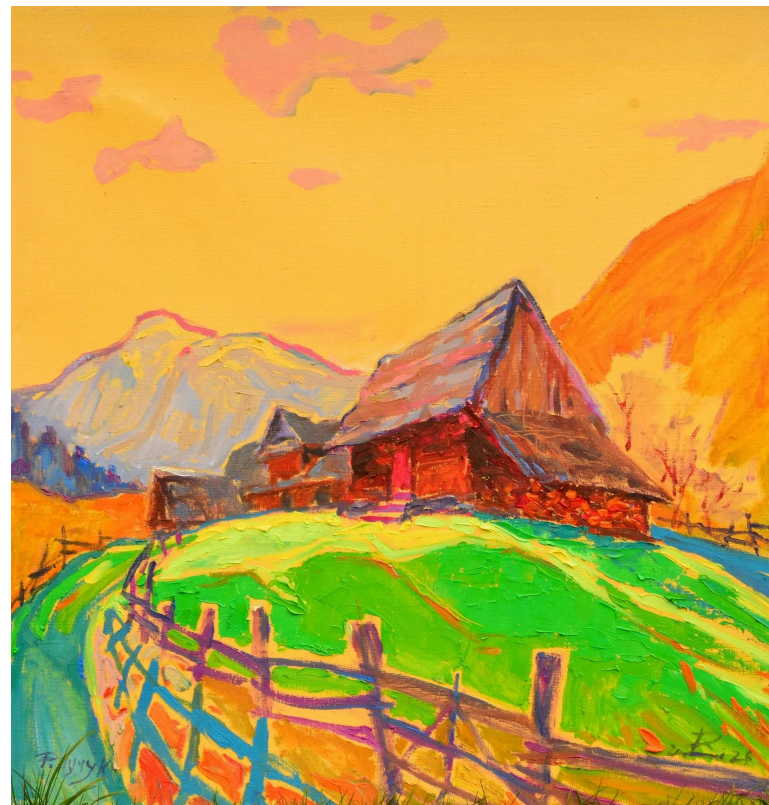
Роман Лучук (1970 р.н.), м. Косів

Майстер художнього оброблення шкіри та дерева, живописець, дизайнер.

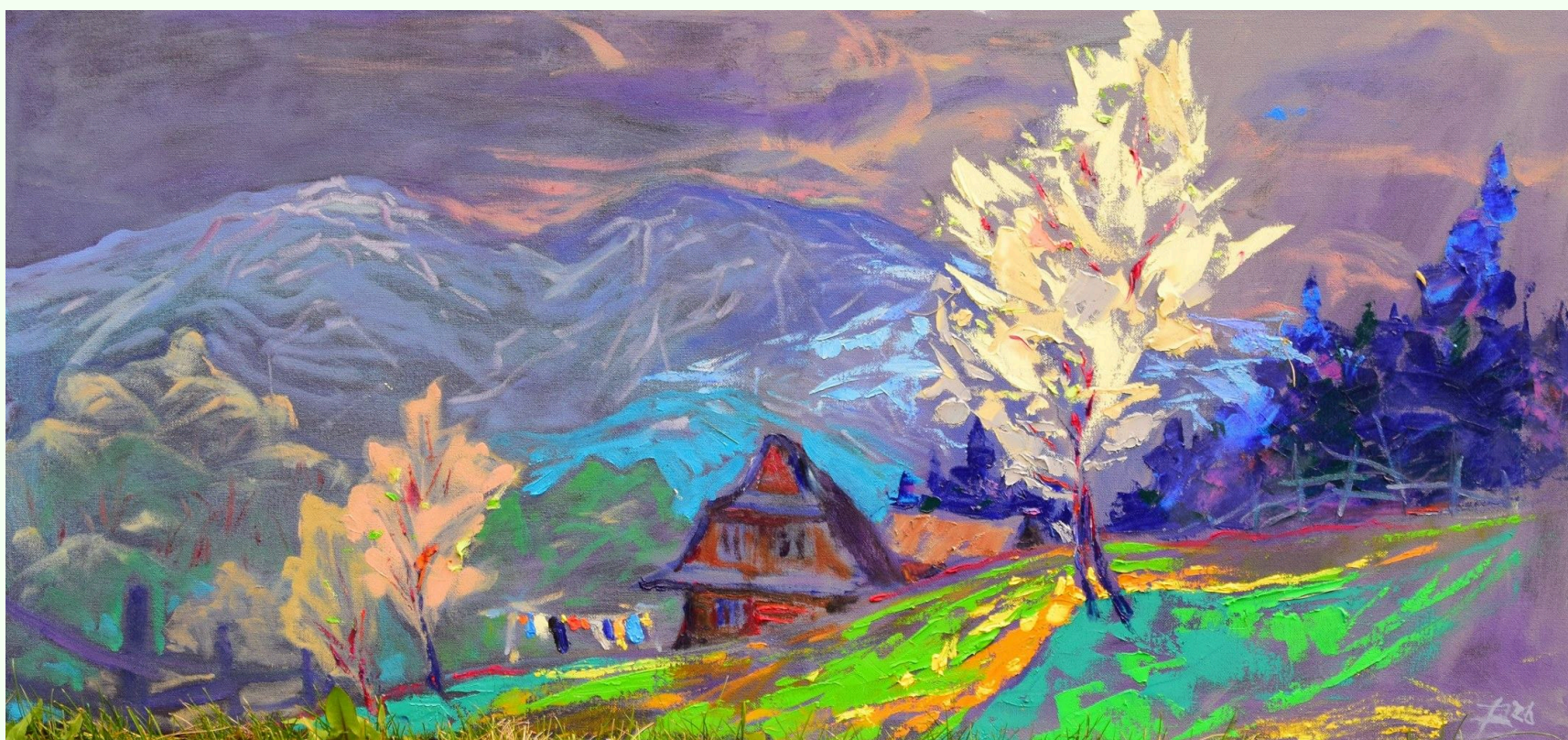
Закінчив Львівську академію мистецтв (1995; викладачі Р. Василик, М. Яців). Відтоді – викладач відділу художнього розпису Косівського інституту прикладного та декоративного мистецтва.

З 1990-х рр. – учасник регіональних виставок, всеукраїнських пленерів, етнофестивалів. Персональна виставка – у Косові (2015).

Створює традиційні вироби зі шкіри та дерева, живописні пейзажі у реалістичному стилі з елементами декоративності, дизайн інтер'єрів.

Живе сонце Карпат, 50x100, полотно, олія.

Свідки історії, 70х70, полотно, олія.

Анастасія Григор'єва (1985 р.н.), м. Київ

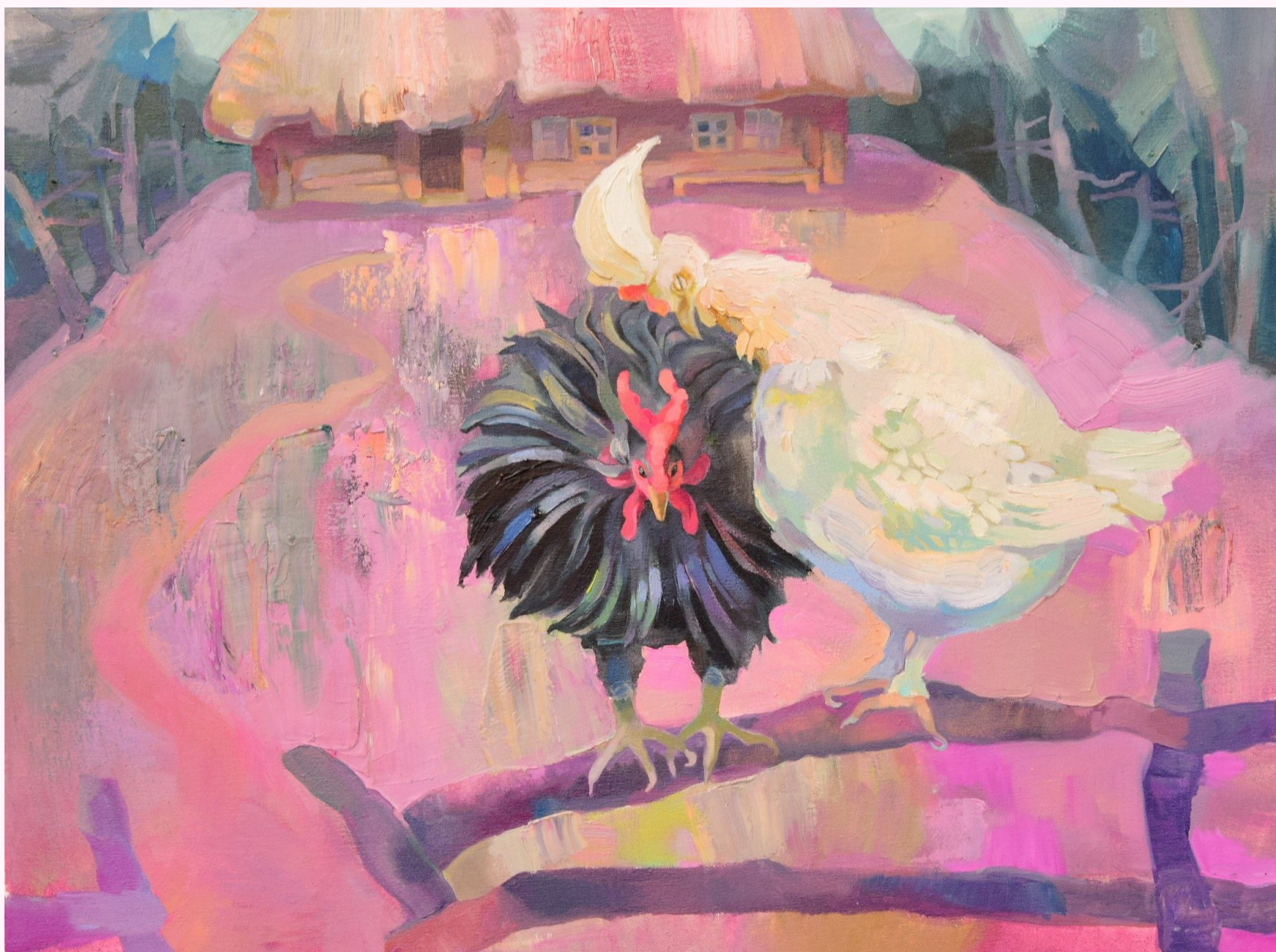
Відома сучасна українська художниця, чия творчість охоплює монументальний та станковий живопис, а останнім часом — глибоку документацію воєнних реалій через мистецтво.

Випускниця Республіканської художньої школи ім. Т. Г. Шевченка та Національної академії образотворчого мистецтва та архітектури (майстерня професора О. Кожекова).

Членкиня Національної спілки художників України. Бере участь у виставках в Європі (Німеччина, Польща) та США, де її роботи «Маріупольський драмтеатр» та «Соняшники» стали символами українського спротиву. Кошти від продажу часто спрямовуються на волонтерські потреби.

Хата Івана, 70х90, полотно, олія.

Тихе плече, 60x80, полотно, олія.

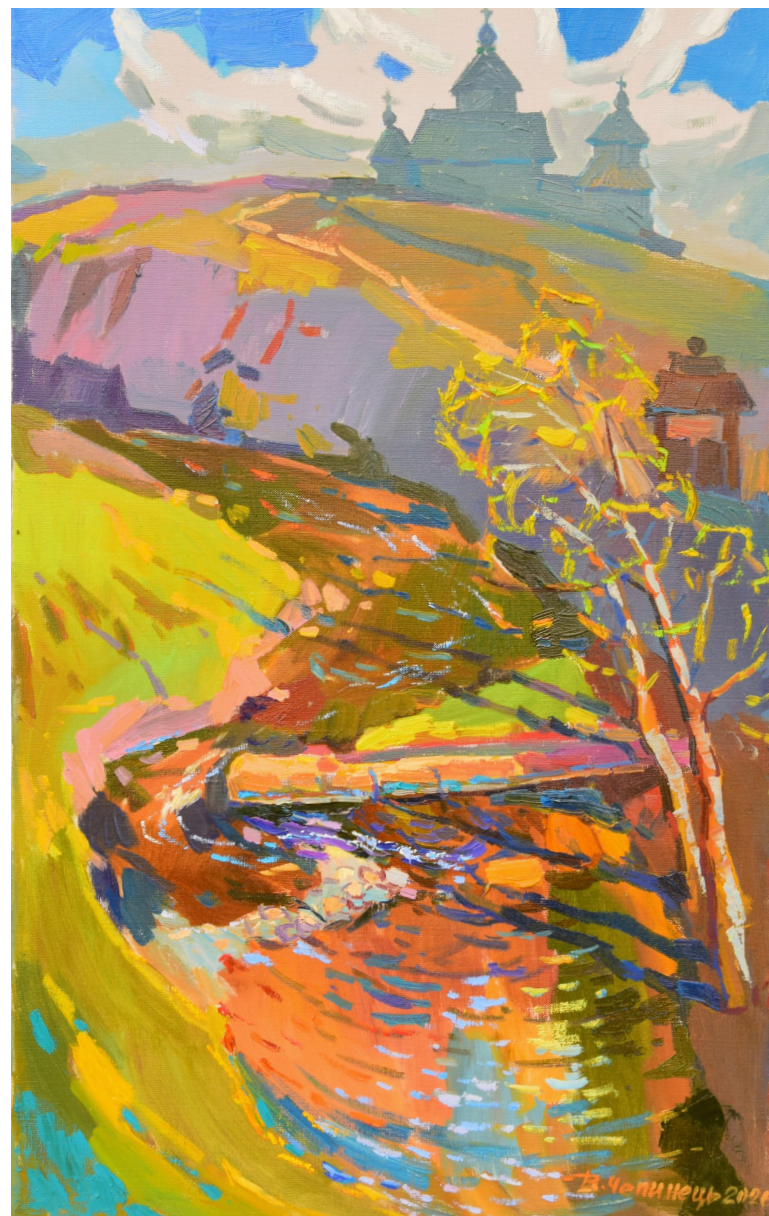

Віктор Чепинець (1966 р. н.), м. Хуст

Представник закарпатської школи живопису. Член НСХУ (2017р).

У 1985 році закінчив Ужгородське училище прикладного мистецтва (нині Закарпатська академія мистецтв). Навчався на відділенні художньої обробки металу, що дало йому особливе відчуття форми та об'єму, яке він згодом переніс у живопис. Його вчителями були закарпатські митці: Іван Дідик, Йосип Пал та Борис Корж.

Провів понад 10 персональних виставок та став учасником десятків всеукраїнських і міжнародних проєктів.

Церква в селі Ворохта, 80х50, полотно, олія.

Село Лазівщина, 70х80, полотно, олія.

Анатолій Шевчук (1966 р.н.), м. Львів

У 1993 році закінчив Мелітопольський державний педагогічний інститут.

Багато років жив у Севастополі, де став членом Національної спілки художників України (з 2012 року) та організовував міжнародні пленери в Севастополі та Батилимані .

Сьогодні художник мешкає та працює у Львові, куди переїхав у 2023 році. Його роботи, зокрема морські пейзажі та серії про рідну Ободівку, представлені в галереї «Slavsko- MaksimArt»

Зараз його кримські роботи вважаються частиною спадщини українського імпресіонізму південної школи.

На пригощанні в газдині, 60х80, полотно, олія.

Полонина Перці, 60х80, полотно, олія.

Світлана Романюк (1986 р. н.), м. Тульчин, Вінницька область.

Закінчила Одеське художнє училище ім. М.Б.Грекова (спеціальність «Живопис»), НАОМА (спеціальність «Реставрація живопису»).

Двічі призерка Всеукраїнського конкурсу рисунку, портрету , фігури серед студентів.

Працює в монументальному живописі і сакральному мистецтві.

Учасниця багатьох міжнародних пленерів та виставок.

Гражда, 80x60, полотно, олія.

Весна в горах, 50х60, полотно, олія.

Володимир Березний (1991 р. н.), м. Івано-Франківськ

Майстер станкового та монументального живопису, чий роботи поєднують класичні традиції з сучасним баченням.

Член ГО «Мистецьке братство».

У 2013 році закінчив Інститут мистецтв Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника за спеціальністю «Художник – дизайнер».

Є засновником художньої студії «Da Vinci» в Івано-Франківську, де займається розписом інтер'єрів (мурали, сакральна тематика) та викладацькою діяльністю.

Село Чорна Тиса, 80x60, полотно, олія.

Цвіт давнього саду, 40х70, полотно, олія.

Майка Софія (2001 р. н.), м. Івано-Франківськ.

Художню освіту здобула у Львівській національній академії мистецтв на кафедрі дизайну одягу та взуття. Важливим етапом професійного становлення стало міжнародне стажування у Празі — у Вищій школі прикладного мистецтва (UMPRUM), що збагатило її стиль європейським баченням актуального арту.

Творчий доробок художниці — персональна виставка натюрмортів (2020р., м. Івано-Франківськ, Фортечна галерея «Бастіон»). Із 2024 року мисткиня очолює студію образотворчого мистецтва «Spectr art studio» в Івано-Франківську.

Працює у техніці станкового живопису

Піонії, 80x60, полотно, олія.

Магнолії, 80х60, полотно, олія.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ПЛЕНЕР ОПАНАСА ЗАЛИВАХИ

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ПЛЕНЕР ОПАНАСА ЗАЛИВАХИ

Упорядник – Олександра Мечева
Світлини – Андрій Рак
Дизайн, макетування - Назар Мосейчук
Обкладинка - Роман Лучук

За підтримки

Івано-Франківськ
2026

